

Hämeen ELY-keskuksen rahoituskatsaus tammi-kesäkuu 2016

ELY-keskuksen rahoitus Hämeen maakuntiin alkuvuoden aikana lähes 70 milj. euroa

Hämeen ELY-keskuksen toimialueen maakuntien työllisyyden, yritystoiminnan, maaseudun ja ympäristön kehittämistä rahoitettiin tammi-kesäkuussa yhteensä lähes 70 miljoonalla eurolla. Yritysten kehittämishalukkuus jatkui hyvänä ja pitkään odotettu maaseuturahoitus käynnistyi täydessä laajuudessaan. Työllisyysmäärärahoille olisi ollut enemmänkin kysyntää, vaikka työllisyys kehittyikin alkuvuoden aikana parempaan suuntaan.

RAHOITUSPÄÄTÖKSET €	1-6 2015	1-6 2016
RAHOITUS TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEEN	38 369 000	37 794 000
TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA (Tekes)	7 736 400	5 924 000
YRITYSRAHOITUS	2 797 850	3 293 180
HANKERAHOITUS ESR	3 629 220	1 572 318
MAATILOJEN KEHITTÄMINEN	0	11 363 817
MAASEUDUN KEHITTÄMINEN	0	9 038 826
YMPÄRISTÖ	1 504 200	670 700
KALATALOUS (ei vastaavaa lukua käytössä v. 2015)		320 082
YHTEENSÄ	54 036 670	69 976 923

KUVA 1. ELY-keskuksen rahoitus Hämeen maakuntiin tammi-kesäkuussa 2016

Niukkuus työllisyysmäärärahoissa jatkui

Työllisyyden hoitoon, yrittäjyyden edistämiseen ja osaamiseen osoitettujen määrärahojen taso on ollut laskussa koko maassa; Hämeessä oli alkuvuonna 2016 käytettävissä noin 0,6 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työvoimakoulutukseen rahaa oli käytettävissä kaksi miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinnoissa painotettiin palvelutyön, terveydenhuolto- ja sosiaalialan sekä eri teollisuusalojen työtehtäviin tähtäävää koulutusta. Kolmannen sektorin toimijoiden toteuttamia työllisyyspoliittisia hankkeita rahoitettiin erityisesti nuorten ja pitkään työttömänä olleiden tilanteen parantamiseksi. Tähän suunnattua rahaa oli kuitenkin käytettävissä alle puolet edellisen vuoden tasosta. Työllistymismäärärahoista reilu 10 milj. euroa käytettiin yksityiselle sektorille palkkatukiin.

Yritysten kehittämishalukkuus hyvällä tasolla

Tekesin rahoitus Hämeessä

Tekesin rahoitus Päijät-Hämeessä on lähes samalla tasolla kuin viime vuonna. Starttiyritykset hakivat rahoitusta aktiivisesti ja toimivat yritykset toteuttivat tuotekehityshankkeiden ohella myös markkinointitoimenpiteitä. Korkeakoulujen Tekesin rahoittamia tutkimushankkeita oli edelleen niukasti Päijät-Hämeessä.

Kanta-Hämeessä yritysten rahoitus on jäljessä viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Pieniä hankkeita on toteutunut lukumääräisesti hyvin, mutta vaikuttavuudeltaan suuria hankkeita ei tänä vuonna ole ilmaantunut viime vuoden tapaan. Korkeakoulujen tutkimushankkeet jäivät vähäisiksi myös Kanta-Hämeessä.

Teknologioteollisuus on toimialoista vahvimmin esillä kehittämisessä. Muutoin kehittämisaktiiviteetti näyttää jakautuvan melko tasaisesti muiden toimialojen osalta mutta aikaisemmin vahva puutuoteollisuus on hiipunut selvästi. Huonekalualalla oli kuitenkin edelleen t&k-aktiiviteettiä Päijät-Hämeessä.

Työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämä kärkihankerahoitus, joka kohdistuisi etenkin biotuote- ja cleantech-aloille, ei vielä erityisesti näy kummassakaan maakunnassa.

Lisää tunnuslukuja ja tietoja Tekesin rahoituksesta löytyy osoitteesta www.tekes.fi/tekes/tulokset-ja-vaikutukset.

ELY-keskuksen rahoitus Hämeessä

Kanta- ja Päijät-Hämeeseen myönnettiin **yritysten kehittämishankkeisiin** alkuvuoden aikana vajaat 1,9 miljoonaa euroa, josta 75 % kohdistui Päijät-Hämeeseen. Myönnetyn avustuksen määrä oli lähes viime vuoden tasolla, mutta saapuneiden hakemusten määrä (46) oli viime vuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi (53). Rahoituksesta suuri osa kohdistui pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämiseen. Hämeessä tuettiin eniten teollisuusalan yrityksiä. Yritystukien lisäksi Päijät-Hämeessä on tuettu 210 000 eurolla Suomen Muotoilusäätiön toteuttamaa **toimintaympäristön kehittämishanketta**, jossa Muotoilusäätiö kehittää yhdessä Lahden alueen kehitysyritys Ladec Oy:n ja Lahden ammattikorkeakoulu Oy:n kanssa yhteisen palvelumallin ja yhtenäisen palvelutarjonnan alueen pk-yritysten tarpeisiin. Rahoitettuihin hankkeisiin maakunnittain voi tutustua tarkemmin www.rakennerahastot.fi/ -sivuston Etelä-Suomen osiossa Toimintaa ja tuloksia - [Rahoitetut hankkeet](#).

Yritysten kehittämispalveluihin kohdennettiin rahoitusta alkuvuoden aikana 289 000 euroa. Tällä rahoituksella tuetaan yritysten lyhytkestoisten konsultointipalvelujen, kuten esim. liiketoiminnan nykytila-analyysien, kehittämissuunnitelmien ja liiketoiminnan kehittämiseen liittyvien palvelujen hankintaa.

Monipuolisia ESR-hankkeita Hämeeseen

Kanta- ja Päijät-Hämeessä käynnistyi alkuvuoden aikana kahdeksan uutta hanketta, joihin myönnettiin yhteensä 1 572 318 euroa. Rahoituksesta 65 % kohdistui Päijät-Hämeeseen, jonne myös viisi hankkeista sijoittui. Rahoitetuista hankkeista neljä käynnistyi tammi-maaliskuun aikana. Hankkeissa korostuu erityisesti tuki, jota nuoret tarvitsevat koulutuksesta koulutukseen tai työelämään siirtyessään. Päijät-Hämeessä panostetaan korkeasti koulutettujen nuorten työelämään siirtymiseen kehittämällä mm. opintojen aikaista ohjausta Lahden ammattikorkeakoulussa. Toisessa hankkeessa Lahden

ammattikorkeakoulu kehittää yhdessä Koulutuskeskus Salpauksen kanssa biotalous/puutuotealalle sujuvia, ilman välivuotia tapahtuvia siirtymiä peruskoulusta toiselle asteelle ja toiselta asteelta korkeasteelle.

Kanta-Hämeessä Hyria testaa yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun ja Hyvinkään-Riihimäen seudun ammattikoulutussäätiön kanssa osuuskunnassa työskentelyä opintojen osana ja siirtymäreittinä opinnoista toiseen. Faktia Koulutus Oy:n hankkeessa kehitetään Kanta-Hämeeseen vahvaa leipomoalan osaamiskeskittymää tiiviissä yhteistyössä yritysten kanssa.

Myös huhti-kesäkuun aikana käynnistyi neljä uutta hanketta. Rahoitetut hankkeet olivat hyvin erilaisia. Malski Keskuksen AHJO-hanke keskittyy tukemaan asiakkaita itsensä työllistämisessä. Vamos Lahti puolestaan tuo Lahden kaupungin käyttöön Vamos-mallin parhaita puolia. Lahdessa tarkoitus on auttaa erityisesti 25–29-vuotiaita löytämään tarvitsemansa palvelut sekä polun työelämään, opiskeluihin tai muuhun mielekkääseen toimintaan. Kolmantena rahoitettuna hankkeena on Lahden ammattikorkeakoulun NYT! Naiset, yrittäjyys ja teknologia. Hankkeen tarkoituksena on parantaa naisyrittäjien osaamista ICT-teknologian hyödyntämisessä ja lisätä naisopiskelijoiden mielenkiintoa alaa kohtaan.

Kanta-Hämeessä keskitytään puolestaan vahvistamaan tietoa kone- ja metallialan opiskelumahdollisuuksista sekä alan tarjoamista todellisista työtehtävistä. Hankkeen avulla tuetaan nuorten onnistunutta ammatinvalintaa ja turvataan ammattitaitoisen työvoiman saantia alalle.

Rahoitettuihin hankkeisiin maakunnittain voi tutustua tarkemmin www.rakennerahastot.fi/ -sivuston Etelä-Suomen osiossa Toimintaa ja tuloksia - [Rahoitetut hankkeet](#).

Maaseuturahoitus käynnistyi koko laajuudessaan

Maatilojen investointitukijärjestelmä on saatu alkuvuoden aikana kaikilta osin käyttöön. Vertailun tekeminen vuoden 2015 alkuvuoteen ei ole mahdollista hakujaksojen erilaisuudesta johtuen. Vuoden 2016 alkupuolella on kuitenkin ollut selvästi havaittavissa positiivista kiinnostusta kotieläintalouden investointeihin. Myös uudenlaisia investointikohteita (esim. aurinkoenergia) on suunnitteilla maatiloille.

Maaseuturahaston hanke- ja yritystukien päätöksenteko saatiin hyvin käyntiin ja hakemusruuhkat saatiin purettua kesäkuun loppuun mennessä. Rahoitetut hankkeet toteuttavat hyvin Hämeen maaseudun kehittämisen painopisteitä, jotka on asetettu tälle ohjelmakaudelle. Hankerahoituksesta suurin osa on kohdentunut ruokaketjun, uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden sekä matkailun kehittämistoimintaan. Yritystoiminnan edistäminen ja biotalous näkyvät hyvin rahoitetussa toiminnassa. Yritystuet kohdentuivat kaikki yritysten investointeihin. Leader ryhmien kautta haettujen hankkeiden rahoittaminen saatiin myös käyntiin kohtuullisen hyvin.

Ympäristön tilan paranemista edistettiin rahoituksella

Ympäristön tilaa parantaviin hankkeisiin myönnettiin alkuvuoden aikana vajaat 700 000 euroa. **Ympäristönsuojelussa** haja-asutusalueiden jätevesineuvontaan myönnettiin avustusta yhteensä 33 000 euroa, pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivitystyöhön 12 300 euroa sekä vesistökuunnostuksiin 103 000 euroa. Vesihuoltoavustuksia myönnettiin haja-asutuksen yhteisviemärintiin 90 000 euroa ja erilaisia muita vesienhoitoa ja vesistökuunnostuksia palvelevia hankkeita avustettiin 24 000 eurolla. Käytettävissä olevien määrärahojen niukkuus verrattuna edelliseen

vuoteen johtuu sekä määrärahojen euromääräisestä pienentymistä että toisaalta hakemusten vähäisestä määrästä aikaisempiin vuosiin verrattuna.

METSO-ohjelmaa toteutettiin alkuvuoden aikana runsaalla 378 000 eurolla. Tästä 272 600 oli rahoituskorvauksia ja maanhankintaa 105 800 euroa. Rahalla on perustettu yksityisiä luonnonsuojelualueita 119,1 hehtaarille ja hankittu maata luonnonsuojelualueeksi 14,7 hehtaaria. Lahden kaupungin maille perustettiin laajahko luonnonsuojelualue ns. osittaiskorvauksella, mikä osaltaan selittää pienempää euromäärää edellisvuoteen verrattuna.

Rakennusperinnön hoitoavustuksia myönnettiin alkuvuoden aikana 30 000 euroa. Avustuskohteiden joukossa on tänä vuonna asuinrakennusten lisäksi mm. Hämeenlinnan Rengon peltomaisemassa sijaitseva vanha viljamakasiini ja Riihimäen musiikkitalo.

Lisätietoja:

Ylijohtaja Pekka Savolainen, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 171

Erikoissuunnittelija Sanna Paakkunainen, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 159

www.ely-keskus.fi/hame -> alueen tila ja näkymät -> talous- ja elinkeinoelämä -> rahoituskatsaukset -> rahoituskatsaus tammi-kesäkuu 2016 taulukot

NÄKYMIÄ | ELOKUU | 2016

HÄMEEN ELY-KESKUKSEN RAHOITUSKATSAUS

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

30.8.2016 |